

15. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dopuštena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljanja ovog Rješenja.

Broj 06-26-2-006-143-II/15

23. decembra 2015. godine

Sarajevo

Predsjednica

Mr. Arijana Regoda-Dražić, s. r.

**URED ZA VETERINARSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE**

299

Na osnovu članka 4. Pravilnika o ciljevima za smanjenje prisustva bakterija vrsta Salmonella kod odraslih rasplodnih jata vrste Gallus gallus ("Službeni glasnik BiH", broj 103/12) i članka 61. stavak 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine donio je

ODLUKU

**O USVAJANJU PROGRAMA KONTROLE
SALMONEOZE KOD ODRASLIH RASPLODNIH JATA
VRSTE GALLUS GALLUS U BOSNI I HERCEGOVINI
ZA 2016. GODINU**

Članak 1.

(Predmet)

Ovom Odlukom usvaja se Program kontrole salmoneloze kod odraslih rasplodnih jata vrste Gallus gallus u Bosni i Hercegovini za 2016. godinu, a koji je sastavni dio ove Odluke.

Članak 2.

(Programi iz 2015. godine)

Ukoliko je Program kontrole subjekata u poslovanju s hranom prethodno odobren od strane nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u skladu sa Odlukom o usvajaju programu kontrole salmoneloze kod odraslih rasplodnih jata vrste Gallus gallus u Bosni i Hercegovini za 2015. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 45/15), isti nije potrebno ponovo odobravati ukoliko nije bilo izmjena o čemu je subjekt u poslovanju s hranom dužan obavijestiti nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Članak 3.

(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o usvajaju programu kontrole salmoneloze kod odraslih rasplodnih jata vrste Gallus gallus u Bosni i Hercegovini za 2015. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 45/15).

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 02-7-27-20-93-3/16

24. veljače 2016. godine

Sarajevo

Direktor
Ljubomir Kalaba, v. r.

**PROGRAM KONTROLE SALMONEOZE KOD
ODRASLIH RASPLODNIH JATA VRSTE GALLUS
GALLUS U BOSNI I HERCEGOVINI ZA 2016. GODINU**

1. Legislativni okvir

Legislativni okvir kojim se propisuje kontrola salmonela u Bosni i Hercegovini kod odraslih rasplodnih jata vrste Gallus gallus i na temelju koje je utrađen program kontrole je slijedeći:

- Zakon o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02);

- Odluka o zaraznim bolestima životinja ("Službeni glasnik BiH", broj 44/03);
- Pravilnik o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza ("Službeni glasnik BiH", br. 46/10 i 96/13);
- Pravilnik za kontrolu salmonela i drugih određenih uzročnika zoonoza koji se prenose hranom ("Službeni glasnik BiH", br. 46/10 i 7/13);
- Pravilnik o ciljevima za smanjenje prisustva bakterija vrsta Salmonella kod odraslih rasplodnih jata vrste Gallus gallus ("Službeni glasnik BiH", broj 103/12);
- Naredba o mjerama kontrole zaraznih i parazitarnih bolesti životinja, njihovom provođenju u 2016. godini ("Službeni glasnik BiH", 4/16);
- Pravilnik o mjerama u slučaju otkrivanja relevantnih serotipova salmonela od interesa za javno zdravstvo kod peradi ("Službeni glasnik BiH", broj 96/13);
- Odluka o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlašteni veterinarski dijagnostički laboratoriji u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 16/05 i 43/09);
- Odluka o nusproizvodima životinjskog podrijetla i njihovim proizvodima koji nisu namijenjeni prehrani ljudi ("Službeni glasnik BiH", broj 19/11).

2. Cilj programa

Cilj za smanjenje salmonela kod odraslih rasplodnih jata vrste Gallus gallus iznosi 1% ili manje maksimalnog procenta odraslih rasplodnih jata vrste Gallus gallus na relevantne serotipove salmonela

3. Populacija koka nesilica uključena u program

U provedbu programa tijekom 2016. godine uključena su sva odrasla rasplodna jata vrste Gallus gallus s najmanje 250 jedinki ("rasplodna jata") u državi.

Sva jata uključena u program moraju se nalaziti na posjedu registriranom od strane mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH sukladno relevantnim propisima.

4. Mjerodavna tijela uključena u program

Tijela mjerodavna za izradu ovoga Programa kao i za predlaganje izmjena i dopuna Programa koje se pokažu nužnim, kao i za prikupljanje podataka i izradu godišnjeg izvješća su:

- Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine,
- Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske,
- Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Tijela mjerodavna za nadzor i kontrolu provedbe programa na terenu kao i za izradu plana službenog uzorkovanja su:

- Federalna uprava za inspekcijske poslove Federacije Bosne i Hercegovine,
- Republička uprava za inspekcijske poslove Republike Srpske,
- Kantonalne uprave za inspekcijske poslove,
- Inspektorat Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

5. Laboratorijski

Laboratorijski uključeni u ovaj Program su svi laboratorijski ovlašteni od strane mjerodavnih tijela entiteta sukladno Odluci o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlašteni veterinarski dijagnostički laboratorijski u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 16/05 i 43/09) i koji su akreditirani za metodu detekcije salmonele prema Izmjeni i dopuni 1. BAS EN ISO 6579-2002/AMD1:2007. "Mikrobiologija hrane i stočne hrane - Horizontalna metoda za izolaciju vrsta iz roda Salmonella - Izmjeni i dopuna 1: Privitak D: Izolacija vrsta iz roda

Salmonella iz fecesa životinja i uzoraka iz okoliša iz primarne proizvodne faze."

Ovlašteni laboratoriji za program kontrole salmonela su slijedeći:

- Centar za peradarstvo i kuničarstvo Veterinarskog fakulteta u Sarajevu,
- Veterinarski institut Republike Srpske "dr Vaso Butozan" u Banjoj Luci,
- Veterinarski zavod Bihać,
- Veterinarski zavod Tuzlanskog kantona.

6. Uzimanje uzorka

Uzorci za ispitivanje kod rasplodnih jata uzimaju se na zahtjev vlasnika i mjerodavnog veterinarskog inspektora.

6.1. Uzimanje uzorka na inicijativu vlasnika

Uzorci se uzimaju svaka dva tjedna na mjestu koje je na temelju dostavljenog programa vlastite kontrole mjerodavno tijelo entiteta i Brčko Distrikta BiH odredilo između slijedeće dvije mogućnosti:

- (a) u valionici; ili
- (b) na posjedu.

6.1.1. Uzimanje uzorka u valionici

Pri svakom uzorkovanju uzima se barem jedan uzorak po rasplodnom jatu.

Uzorak se sastoji barem od:

- (a) jednog zbirnog uzorka vidljivo uprljanih podložaka košara za valjenje, koji se nasumično uzima iz pet odvojenih košara za valjenje dok se ne dobije površina od ukupno najmanje 1 m^2 ; ukoliko se uložena jaja iz jednog rasplodnog jata nalaze u više valionika, jedan ovakav zbirni uzorak uzima se iz do pet valionika; ili
- (b) jednog uzorka koji se uzima s jednim ili nekoliko navlaženih tekstilnih briseva ukupne površine od barem 900 cm^2 , uzetog neposredno nakon premještanja peradi s čitave površine podloge od barem ukupno pet košara za valjenje, ili pahuljica s pet mesta, uključujući s poda, iz svih košara za valjenje, a najviše do pet košara za valjenje s izvaljenim jajima iz jata, osiguravajući da je uzet barem jedan uzorak po jatu iz kojeg potječu jaja; ili
- (c) 10 g ljski razbijenih jaja uzetih iz ukupno 25 različitih košara za valjenje, odnosno 250 g početnog uzorka u do pet valionika s izvaljenim jajima iz jata, zdrobljenim, pomiješanim i poduzorkovanim od čega se uzima 25 g poduzorka za ispitivanje.

6.1.2. Uzimanje uzorka na posjedu

Od peradi u uzgoju i za proizvodnju rasplodnih jaja vrste Gallus gallus uzorci na posjedu se uzimaju:

- Od jednodnevnih pilića u nastambi za uzgoj pri svakoj isporuci pilića. Za pretraživanje je potrebno uzeti transportne podloške i piliće.
- Tokom 4. tjedna starosti. Uzorci navlaka za obuću ili fecesa uzimaju se u nastambi za uzgoj jedan put tokom 4. tjedna starosti.
- Dva tjedna prije početka nesivosti ili preseljenja u nastambu za nesenje. Uzorci navlaka za obuću ili fecesa uzimaju se u nastambi za uzgoj jedanput u navedenom razdoblju.

U slučaju uzimanja uzorka na posjedu uzoreci moraju sadržavati jedno od slijedećeg:

- (a) Zbirne uzorce fecesa koji se sastoje od pojedinačnih uzoraka svježeg fecesa, od kojih svaki teži najmanje 1 g i uzimaju se nasumično na različitim mjestima u objektu za uzgoj rasplodne peradi, ili ukoliko životinje imaju sloboden pristup u više objekata na određenom

posjedu, iz svake skupine objekata u kojoj se drže rasplodna jata. Za analizu uzorci fecesa se mogu objediniti u najmanje dva zbirna uzorka.

Broj mjestra na kojima se uzimaju pojedinačni uzorci fecesa za pripremu zbirnog uzorka je slijedeći:

Broj peradi koja se drži u rasplodnom jatu	Broj uzoraka fecesa koji se uzimaju u rasplodnom jatu
250 - 349	200
350-449	220
450-799	250
800-999	260
1 000 ili više	300

- (b) Brisevi obuće i/ili uzorci prašine: Navlake za obuću moraju imati zadovoljavajuću sposobnost upijanja vlage. Mogu se uporabiti i "čarape" od gaze, koje su u tu svrhu prihvatljive. Površina navlake za obuću mora biti natopljena odgovarajućim otapalom (kao što je 0,8% otopina natrijeva klorida, 0,1% pepton u sterilnoj deioniziranoj vodi, sterilna voda ili bilo koje drugo otapalo koje odobri mjerodavno tijelo).

Prostor se obilazi hodajući tako da se sakupe reprezentativni uzorci iz svih dijelova objekta ili odgovarajućeg sektora. To uključuje područja sa streljom i podnicama, ukoliko je hodanje po podnicama sigurno. U uzorkovanje su uključeni i svi odvojeni odjeljci u sklopu objekta. Po završetku uzorkovanja u odabranom sektoru objekta navlakte za obuću se pažljivo skidaju kako se sakupljeni materijal ne bi odvojio.

Uzorci se sastoje od:

- (i) pet pari navlaka za obuću, gdje svaki predstavlja oko 20% površine objekta; brisevi se radi analize mogu objediniti u minimalno dva zbirna uzorka; ili
- (ii) barem jednog para brisa obuće koji predstavlja čitavo područje objekta i dopunski uzorak prašine koji se sakuplja s više mesta kroz čitavu nastambu s površinama koje imaju vidljivo nakupljenu prašinu. Za sakupljanje uzorka prašine moraju se koristiti jedan ili nekoliko navlaženih tekstilnih briseva ukupne površine od barem 900 cm^2 .
- (c) Uzorci iz rasplodnih jata koji se drže u kavezima mogu se sastojati od samo - pomiješanog fecesa iz pokretnih traka za prikupljanje fecesa, strugača ili dubokih jama, ovisno o tipu objekta. Dva uzorka od najmanje 150 g prikupljaju se za pojedinačno ispitivanje sa:
 - (i) pokretnih traka za prikupljanje fecesa ispod svakog reda kaveza, koje redovito protječu i prazne se pužnim pogonom ili pokretnim trakama;
 - (ii) sustava jama za prikupljanje fecesa, s usmjerivača ("deflektora") ispod kaveza s kojih se struže feces u duboku jamu ispod objekta;
 - (iii) sustava jama za fecese u stupnjevitom s kavezima, u kojima su kavezi izbočeni i feces pada izravno u jamu.

U jednom uobičajeno postoji više redova kaveza. Zbirni uzorci fecesa iz svakog reda zastupljeni su u općem zbirnom uzorku. Iz svakog se rasplodnog jata uzimaju dva zbirna uzorka, kako je opisano u slijedećim podstavcima od trećeg do šestog:

U sustavima s pokretnim trakama i strugačima oni se pokreću na dan uzorkovanja prije uzimanja uzorka.

U sustavima s usmjerivačima ("deflektorima") ispod kaveza i strugačima, prikupljaju se zbirni uzorci fecesa koji se nalaze priljubljeni na strugaču nakon njegova puštanja u pogon.

U sustavima sa stupnjevitim kavezima bez pokretnih traka ili sustava strugača, zbirni uzorci fecesa prikupljaju se iz duboke jame.

Sustavi s pokretnom trakom za prikupljanje fecesa: zbirni fekalni materijal prikuplja se na istovarnim krajevima trake.

6.2. Službeno uzorkovanje

6.2.1.Ukoliko je uzimanje uzoraka na inicijativu vlasnika urađeno u skladu sa točkom 6.1.1., službeno uzorkovanje se takođe vrši u valionici i to na slijedeći način:

Uzorkovanje se sastoji od

- (a) rutinskog uzimanja uzoraka svakih 16 tjedana u valionici;
- (b) rutinskog uzimanja uzoraka na posjedu u dva navrata tijekom proizvodnog ciklusa, prvi put u roku od četiri tjedna nakon prijelaza u fazu nesivosti ili preseljenja u objekt za nesenje, a drugi put pri kraju faze nesivosti, najranije osam tjedana prije završetka proizvodnog ciklusa;
- (c) dodatnog uzimanja uzoraka na posjedu radi utvrđivanja prisustva relevantnih serotipova salmonela nakon otkrivanja pozitivnih nalaza u uzorcima iz valionice.

6.2.2.Ukoliko je uzimanje uzoraka na inicijativu vlasnika urađeno u skladu sa točkom 6.1.2., službeno uzorkovanje se takođe vrši na farmi i to na slijedeći način:

Rutinsko uzimanje uzoraka mora se provesti u tri navrata tijekom proizvodnog ciklusa:

- (a) u roku od četiri tjedna nakon prijelaza u fazu nesivosti ili preseljenja u objekt za nesenje;
- (b) pri kraju faze nesivosti, najranije osam tjedana prije završetka proizvodnog ciklusa;
- (c) u bilo kojem trenutku tijekom proizvodnog ciklusa nakon isteka dovoljno vremena od uzimanja uzoraka iz podtočaka (a) i (b) ove točke.

Uzorkovanje od strane mjerodavnog veterinarskog inspektora se vrši na isti način kao i na inicijativu vlasnika. Pored toga, mjerodavni veterinarski inspektor može odlučiti da poveća broj uzoraka u cilju osiguranja reprezentativnog uzorka na temelju procjene epidemioloških parametara pojedinačnog slučaja, biosigurnosnih uvjeta, raspodjele ili veličine jata ili drugih relevantnih uvjeta.

7. Prijevoz uzorka

Uzorci se šalju osobno ili putem kurira u ovlašteni laboratorij unutar 24 sata nakon sakupljanja uzorka. Ako nisu poslani unutar 24 sata, moraju se držati u frižideru. Uzorci se mogu prevoziti i u sobnoj temperaturi osiguravajući da je izbjegnuta intenzivna toplota (preko 25°C) ili izlaganje sunčevoj svjetlosti, međutim ukoliko se radi o navlakama za obuću, iste je potrebno prevoziti u frižideru. U laboratoriju se uzorci drže do ispitivanja u frižideru, a koje se mora obaviti u roku od 48 sati poslije zaprimanja i u roku od 4 dana nakon uzorkovanja.

8. Mjere koje se poduzimaju u slučaju sumnje i potvrđenog slučaja salmoneloze

8.1. *Mjere u slučaju sumnje na prisustvo Salmonella enteritidis, Salmonella infantis, Salmonella hadar, Salmonella typhimurium uključujući monofaznu Salmonellu typhimurium sa antigenskom formulom 1,4,[5],12:i:- ili Salmonella virchow*

Sumnja na infekciju sa Salmonella enteritidis, Salmonella infantis, Salmonella hadar, Salmonella typhimurium uključujući monofaznu Salmonellu typhimurium sa antigenskom formulom 1,4,[5],12:i:- ili Salmonella virchow postoji ako je poslije

provedene vlastite kontrole od strane vlasnika na farmi izolirana salmonela od strane ovlaštenog dijagnostičkog veterinarskog laboratorija ili ukoliko se na temelju provedenog epidemiološkog istraživanja utvrdi povezanost sa slučajevima oboljenja ljudi.

Po dobivanju prvog pozitivnog nalaza, a u svrhu isključivanja/potvrđivanja sumnje, mjerodavni veterinarski inspektor mora izvršiti službeno uzorkovanje sumnjivog jata sukladno točki 6.2. ovoga Programa i uzorak dostaviti u ovlašteni laboratorij.

U slučaju sumnje na *Salmonella enteritidis, Salmonella infantis, Salmonella hadar, Salmonella typhimurium uključujući monofaznu Salmonellu typhimurium s antigenskom formulom 1,4,[5],12:i:- ili Salmonella virchow*

8.2. *Mjere u slučaju potvrđenog prisustva *Salmonella enteritidis, Salmonella infantis, Salmonella hadar, Salmonella typhimurium uključujući monofaznu Salmonellu typhimurium s antigenskom formulom 1,4,[5],12:i:- ili Salmonella virchow**

Rasplođno jato se smatra zaraženim ukoliko:

- se službenim pretraživanjem potvrdi pozitivan nalaz na *Salmonella enteritidis, Salmonella infantis, Salmonella hadar, Salmonella typhimurium uključujući monofaznu Salmonellu typhimurium s antigenskom formulom 1,4,[5],12:i:- ili Salmonella virchow*
- se utvrde antimikrobnia sredstva ili inhibitori rasta bakterija, a nije utvrđena prisutnost *Salmonella enteritidis, Salmonella infantis, Salmonella hadar, Salmonella typhimurium uključujući monofaznu Salmonellu typhimurium s antigenskom formulom 1,4,[5],12:i:- ili Salmonella virchow*

U pozitivnom rasplođnom jatu mjerodavni veterinarski inspektor mora narediti mjere propisane Pravilnikom o mjerama u slučaju otkrivanja relevantnih serotipova salmonela od interesa za javno zdravstvo kod peradi ("Službeni glasnik BiH", broj 96/13).

9. Vakcinacija

Korištenje vakcine protiv salmoneloze nije obvezno. Vakcinacija protiv salmoneloze se može obavljati u slučaju da je odobreno od strane mjerodavnog tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH, vakcinama registriranim i odobrenim od strane mjerodavnih tijela entiteta.

U slučaju da je vakcinacija odobrena, u sklopu programa kontrole salmoneloze mogu se koristiti samo one žive vakcine za koje je proizvođač osigurao prikladan metod za bakteriološko razlikovanje vakcinalnog od divljeg soja.

10. Praćenje otpornosti bakterija roda *Salmonella* na antimikrobne pripravke

Izolati bakterija roda *Salmonella* prikupljeni putem ovoga Programa moraju biti podvrnuti praćenju otpornosti bakterija sukladno Odluci o usuglašenom praćenju otpornosti bakterija roda *Salmonella* kod peradi i svinja na antimikrobne pripravke ("Službeni glasnik BiH", broj 29/12).

U praćenje je dovoljno uključiti jedan izolat po serovaru *Salmonella* iz jednog jata godišnje.

11. Izvještavanje

11.1. Laboratorijski

Svi laboratorijski iz točke 5. ovoga Programa dužni su:

- u najkraćem mogućnom roku izvjestiti mjerodavnu veterinarsku inspekciiju o svakom pozitivnom nalazu,

- dostavljati mjesečna izvješća o pretraživanju svim mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH, kao i Uredu za veterinarstvo BiH.

11.2. Mjerodavna veterinarska inspekcija

Mjerodavna veterinarska inspekcija dužna je:

- dostavljati tromjesečna izvješća o nadzoru provedbe ovoga Programa i o službenom uzorkovanju mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH, kao i Uredu za veterinarstvo BiH

11.3. Ured za veterinarstvo BiH

Na temelju primljenih podataka Ured za veterinarstvo BiH izrađuje tromjesečna izvješća o implementaciji Programa, kao i godišnje izvješće koje se objavljuje na službenoj stranici Ureda za veterinarstvo BiH.

12. Evidencije

Vlasnik je dužan čuvati evidencije o nadnevku uzorkovanja, identitet uzorkovanih jata, starost uzorkovanih jata, vrsti uzorka, laboratorijski u koj su dostavljani uzorci i rezultate laboratorijskih testiranja i učiniti ih dostupnim mjerodavnom veterinarskom inspektoru na uvid.

На основу члана 4. Правилника о циљевима за смањење присуства бактерија врста Салмонела код одраслих расплодних јата врсте Gallus gallus ("Службени гласник БиХ", број 103/12) и члана 61. став 2. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09), Канцеларија за ветеринарство Босне и Херцеговине донијела је

ОДЛУКУ О УСВАЈАЊУ ПРОГРАМА КОНТРОЛЕ САЛМОНЕЛОЗЕ КОД ОДРАСЛИХ РАСПЛОДНИХ ЈАТА ВРСТЕ GALLUS GALLUS У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА 2016. ГОДИНУ

Члан 1.

(Предмет)

Овом Одлуком усваја се Програм контроле салмонелозе код одраслих расплодних јата врсте Gallus gallus у Босни и Херцеговини за 2016. годину, а који је саставни дио ове Одлуке.

Члан 2.

(Програми из 2015. године)

Уколико је Програм контроле субјекта у пословању с храном претходно одобрен од стране надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине у складу са Одлуком о усвајању програма контроле салмонелозе код одраслих расплодних јата врсте Gallus gallus у Босни и Херцеговини за 2015. годину ("Службени гласник БиХ", број 45/15), исти није потребно поново одобравати уколико није било изменјена о чему је субјект у пословању с храном дужан обавијестити надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Члан 3.

(Престанак важења)

Даном ступања на снагу ове Одлуке престаје важити Одлука о усвајању програма контроле салмонелозе код одраслих расплодних јата врсте Gallus gallus у Босни и Херцеговини за 2015. годину ("Службени гласник БиХ", број 45/15).

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 02-7-27-20-93-3/16

24. фебруара 2016. године

Сарајево

Директор

Љубомир Калаба, с. р.

ПРОГРАМ КОНТРОЛЕ САЛМОНЕЛОЗЕ КОД ОДРАСЛИХ РАСПЛОДНИХ ЈАТА ВРСТЕ GALLUS GALLUS У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА 2016. ГОДИНУ

1. Легислативни оквир

Легислативни оквир којим се прописује контрола салмонела у Босни и Херцеговини код одраслих расплодних јата врсте Gallus gallus и на основу које је урађен програм контроле је следећи:

- Закон о ветеринарству у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 34/02);
- Одлука о заразним болестима животиња ("Службени гласник БиХ", број 44/03);
- Правилник о начину праћења зооноза и узрочника зооноза ("Службени гласник БиХ", бр. 46/10 и 96/13);
- Правилник за контролу салмонела и других одређених узрочника зооноза који се преносе храном ("Службени гласник БиХ", бр. 46/10 и 7/13);
- Правилник о циљевима за смањење присуства бактерија врста Salmonella код одраслих расплодних јата врсте Gallus gallus ("Службени гласник БиХ", број 103/12);
- Наредба о мјерама контроле заразних и паразитарних болести животиња, њиховом спровођењу у 2016. години ("Службени гласник БиХ", 4/16);
- Правилник о мјерама у случају откривања релевантних серотипова салмонела од интереса за јавно здравство код перади ("Службени гласник БиХ", број 96/13);
- Одлука о условима које морају да испуњавају овлашћене ветеринарске дијагностичке лабораторије у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 16/05 и 43/09);
- Одлука о нуспроизводима животињског поријекла и њиховим производима који нису намијењени исхрани људи ("Службени гласник БиХ", број 19/11).

2. Циљ програма

Циљ за смањење салмонела код одраслих расплодних јата врсте Gallus gallus износи 1% или мање максималног процента одраслих расплодних јата врсте Gallus gallus на релевантне серотипове салмонела

3. Популација кока носилица укључена у програм

У спроведбу програма током 2016. године укључена су сва одрасла расплодна јата врсте Gallus gallus са најмање 250 јединки ("расплодна јата") у држави.

Сва јата укључена у програм морају се налазити на фарми регистрованој од стране надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ у складу са релевантним прописима.